

1977 1. Beh. af Lovf. om Hærens Ordning. 1978

have ikke Gambetta og de øvrige Ledere af den franske Republik stærkere end nogen Anden, den Gang Krigen tog den skjæbnesvangre Vending, maattet erkjende, hvor absolut nødvendigt det var at stramme Disciplinens strenge Bånd mere jernhaardt, end vi nogenstunde have gjort det her i Danmark, og har man ikke ligeledes i det frie Amerika strammet dem mere jernhaardt, efterat Begivenhederne havde aabnet Vinen for Nødvendigheden deraf, saafremt man skulde vente at opnaa de Resultater af sin Hær, som man tilsigtede. Jeg siger derfor, mine Herrer, at ville vi fastholde Grundlaget for den almindelige Værnepligt, at enhver Mand skal føre Vaaben i Hærens Stund, kan det ikke hjælpe, at vi tænke paa at opnaa Besparelser. Jeg har haft en anden Tante, og jeg har netop haft den, fordi jeg i eet Punkt samstemmer med de Herrer, og det er, at man i Fredens Tid skal spare Landet for de store Byrder, men det kan ikke ske samtidigt med, at vi fastholde, at hele det værnepligtige Mandskab skal deltage i Uddannelsen; thi skal det ske, maa vi gaa andre Veie, nemlig den Veie, jeg antydede ijsor, at, medens vi lade Værnepligtsbyrden saa ligelig som mulig blive hos hele Befolkningen, saa indkalde vi dog kun saa stor en Styrke, som vi tro med de Midler, vi kunne undvære, at kunne staae en saa fyldestgjørende Uddannelse, som er nødvendig for at have en virkelig kampdygtig Hær, den være nu større eller mindre, det er ikke for mig Hovedsagen, men Hovedsagen er, at den Hær, vi have, bærer Noget. Det er ikke for mig Hovedsagen, hvad den ærede sidste Taler sagde, at lægge den overveiende Magt, Lyngdepunktet for Magten hos Masserne; det er af den Slags Lyngdepunkter, som man havde i den franske Revolution, det var dem, som brølte og skraalte udenfor Forsamlingerne, som affatte og indsatte, og idensfor Fjængselne holdt et Pus, saa at man ikke skulde længes efter at faae en saadan Tilstand tilbage. Naar De paa denne Maade ville pointere Betydningen af den almindelige Værnepligt, saa bliver den almindelige Værnepligt en Forbandede for et Folk. Nei, naar den almindelige Værnepligt underordner sig den store Opgave at tjene Pligten og Fædrelandet, naar Pligtfølelsen bliver den almindelige Følelse og ledende Tante i Hæren som overalt i Folket, saa kan jeg forstaa, at den almindelige Værnepligt kan forvandle hele Folket, men ikke naar man ved Siden af den gjør den Betragtning gjældende, at under den almindelige Værnepligt stikker egentlig den Betragtning:

J skulle selv have Magten, J skulle ikke lade Oberkommandere ovenfra. Nei, Pligten skal have Magten, og naar vi føre Sagen andetsteds hen end paa Pligt punktet, saa tabe vi det Formaal aldeles af Syne, som vi egentlig først og fremmest skulle have for Os. Som sagt, det, der for mig er Hovedsagen, naar vi overhovedet skulle bevilge saa store Offre til Forsvarsvæsenet, som der er Tale om, er, at hvad enten Hæren er stor eller lille, vi da gjøre den saa kampdygtig som mulig og i Besiddelse af Disciplin i saa høj en Grad, som det er muligt at staae tilveie. Hvad der synes at hænge sammen med den samme Betragtning, er det ærede Medlems Udtalelser om Befalingsmændene. Jeg har før tilladt mig at paapege, hvad der ogsaa ved andre Leiligheder er kommet frem fra andre Sider, at vi mere og mere stille vore overordnede Poster i Statens Tjeneste saaledes, at der ingen Opfordring er for de fremadstræbende Talenter til at søge saadanne Poster. J Anmærkningerne til det foreliggende Forslag har den ærede Krigsminister oplyst, hvad jeg under Behandlingen af Lovforslaget om Telegrafembedsmændenes Lønning ogsaa tillod mig at frembære, hvorledes vi nu endelig ere naaede saa vidt, at der ikke er nogen Opfordring for det fremadstræbende Talent til at søge de overordnede Poster. Det er kommet saa vidt, at de Forfremmelser i Hæren, hvortil det værnepligtige Mandskab har Afgang, er der Ingen, der vil have, og Krigsministeren har i saa Henseende oplyst, at det kun med Nød og neppe har været muligt at faae lidt over Halvdelen af Sekondlieutenanterne, og Korporalene har man kun kunnet faae ved at opgive en stor Del af de Fordringer, som man har troet at maatte stille til dem. Nu fremsætter den ærede sidste Taler det Forslag, at man kan kommandere de Værnepligtige til at blive Befalingsmænd. Vi nærmee os altsaa virkelig til det Standpunkt, at det skal være en Straf at blive Befalingsmand, at det, som skal drage ethvert Folk, men først og fremmest enhver Armee i Veiret, Vren og Hæderen, ved igjennem en trofast Pligt hengivenhed for sin Tjeneste at avancere fremad, det skal man nu opgive, og de overordnede Poster skulle nu være Straffeposter. Dette er dog virkelig et stærkt Stykke. Evor man virkelig at kunne staae en seierriig Armee, en Armee som vil være istand til at løse de Opgaver, som vor Armee skal løse, hvis den overhovedet har Noget at udføre, ved at gaa ad den Veie, som den ærede sidste Taler har foreslaaet, saa er jeg saa fuld-